

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 109/19
Luxemburg, 12 september 2019

Arrest in zaak C-683/17
Cofemel – Sociedade de Vestuário, SA/G-Star Raw CV

Auteursrechtelijke bescherming kan niet worden verleend aan modellen louter omdat zij, afgezien van het utilitaire doel dat zij nastreven, een specifiek esthetisch effect teweegbrengen

Om voor deze bescherming in aanmerking te komen moeten die modellen de uitdrukking vormen van oorspronkelijke werken

Bij de Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Portugal) is een geding aanhangig tussen de vennootschappen Cofemel – Sociedade de Vestuário, SA (hierna: „Cofemel”) en G-Star Raw CV (hierna: „G-Star”), die beide actief zijn op het gebied van het ontwerp, de productie en het in de handel brengen van kledingstukken. Dit geding betreft de eerbiediging van door G-Star geclaimde auteursrechten. G-star beschuldigt Cofemel ervan jeans, sweatshirts en T-shirts te produceren en te verkopen die namaak vormen van sommige van haar eigen modellen.

De door het Unierecht verzekerde bescherming van de intellectuele eigendom komt onder meer toe aan werken, ten aanzien waarvan aan de auteurs krachtens de richtlijn inzake het auteursrecht¹ het exclusieve recht wordt gewaarborgd om de reproductie, de mededeling aan het publiek en de distributie toe te staan of te verbieden. Parallel daaraan verlenen andere handelingen van afgeleid Unierecht² een specifieke bescherming aan modellen.

In deze context merkt de Supremo Tribunal de Justiça op dat de Código do Direitos de Autor e dos Direitos Conexos (Portugees wetboek van het auteursrecht en de naburige rechten) tekeningen en modellen opneemt in de lijst van werken die auteursrechtelijk kunnen worden beschermd, maar niet expliciet aangeeft welke voorwaarden moeten zijn vervuld opdat bepaalde voorwerpen met een utilitair doel daadwerkelijk die bescherming genieten. Daar over deze vraag in de Portugese rechtspraak en doctrine geen consensus bestaat, vraagt de Supremo Tribunal de Justiça het Hof van Justitie in wezen **of de richtlijn inzake het auteursrecht eraan in de weg staat dat een nationale wettelijke regeling deze bescherming verleent wanneer is voldaan aan de specifieke voorwaarde dat modellen, afgezien van het utilitaire doel dat zij nastreven, een specifiek esthetisch effect teweegbrengen.**

In zijn arrest van vandaag beantwoordt het Hof deze vraag bevestigend.

In dit verband brengt het Hof om te beginnen zijn vaste rechtspraak in herinnering volgens welke **elk oorspronkelijk voorwerp dat de uitdrukking van een eigen intellectuele schepping van de auteur ervan vormt, kan worden aangemerkt als „werk” in de zin van de richtlijn inzake het auteursrecht.**

Vervolgens merkt het Hof op dat een samenstel van handelingen van afgeleid Unierecht een specifieke bescherming voor modellen heeft vastgelegd, waarin tevens is bepaald dat deze specifieke bescherming kan samengaan met de door de richtlijn inzake het auteursrecht

¹ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB 2001, L 167, blz. 10).

² Richtlijn 98/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 1998 inzake de rechtsbescherming van modellen (PB 1998, L 289, blz. 28) en verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen (PB 2002, L 3, blz. 1).

gewaarborgde algemene bescherming. **Bijgevolg kan een model in een gegeven geval worden aangemerkt als „werk”.**

Niettemin beklemt het Hof dat **de bescherming van modellen, enerzijds, en de auteursrechtelijke bescherming, anderzijds, verschillende doelstellingen nastreven en aan afzonderlijke regelingen zijn onderworpen.** De eerste beoogt immers voorwerpen te beschermen die niet alleen nieuw en geïndividualiseerd zijn, maar daarnaast ook een utilitair karakter hebben en bedoeld zijn om op grote schaal te worden geproduceerd. Voorts is zij gedurende een beperkte periode van toepassing om de investeringen die nodig zijn voor de creatie en vervaardiging van die voorwerpen te laten renderen, zonder de concurrentie echter al te zeer te belemmeren. De bescherming van het auteursrecht, waarvan de duur aanzienlijk langer is, is daarentegen voorbehouden aan voorwerpen die het verdienen om als werk te worden gekwalificeerd. In dit verband **mag de verlening van auteursrechtelijke bescherming aan een reeds als model beschermd voorwerp geen afbreuk doen aan het doel en de doeltreffendheid van deze twee stelsels, wat de reden is dat de cumulatieve verlening van een dergelijke bescherming slechts in bepaalde situaties kan worden overwogen.**

Ten slotte zet het Hof uiteen dat **het esthetisch effect dat door een model kan worden teweeggebracht geen relevant element vormt om te bepalen of dat model in een gegeven geval kan worden aangemerkt als „werk”, omdat een dergelijk esthetisch effect het resultaat is van een intrinsiek subjectieve sensatie van schoonheid die wordt ervaren door elke persoon die naar het betrokken model kijkt.** Deze kwalificatie vereist daarentegen dat wordt bewezen, ten eerste, **dat er sprake is van een met voldoende nauwkeurigheid en objectiviteit identificeerbaar voorwerp,** en, ten tweede, **dat dit voorwerp een intellectuele schepping is die de keuzevrijheid en de persoonlijkheid van de auteur ervan weerspiegelt.**

Bijgevolg kan **de omstandigheid dat modellen afgezien van het utilitaire doel dat ze nastreven, een specifiek esthetisch effect teweegbrengen als zodanig niet rechtvaardigen dat dergelijke modellen als „werken” worden aangemerkt.**

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170